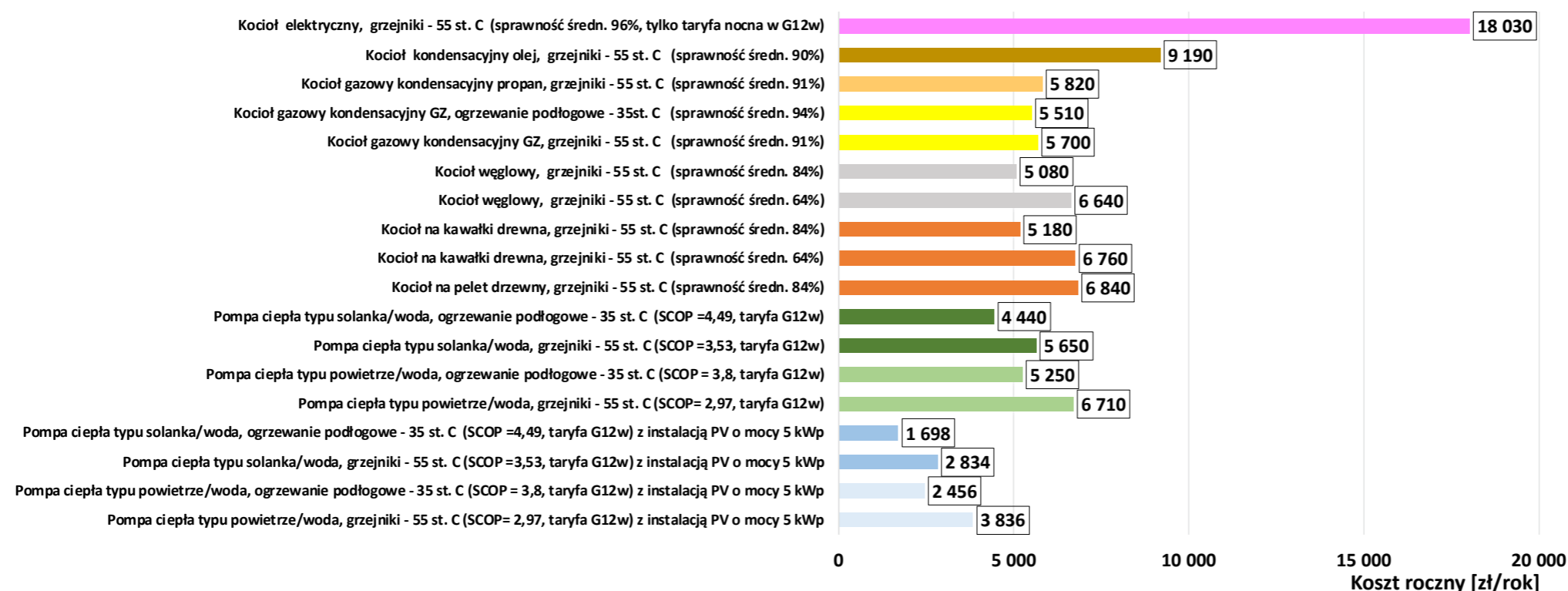

POLSKI RYNEK POMP CIEPŁA PO TRZECH KWARTAŁACH 2023 R.

Jakie są perspektywy wzrostu?

Przykładowy roczny koszt ogrzewania istniejącego budynku jednorodzinny o powierzchni ogrzewanej 150 m², poddane termomodernizacji do standardu WT 2017 (EU = 80 kWh/(m² · rok)), wraz z kosztem przygotowania ciepłej wody użytkowej dla 4-osobowej rodziny. Dane uwzględniają koszty energii i paliw w IV kw. 2023 r. (bez dopłat i zamrożonych cen energii). Źródło: POBE

DLA UŻYTKOWNIKÓW LICZĄ SIĘ PRZED WSZYSTKIM KOSZTY

Koszty inwestycji w pompę ciepła oraz koszty jej eksploatacji (w porównaniu do innych źródeł

ciepła) to dwa najważniejsze kryteria brane pod uwagę przez właścicieli domów. Tymczasem w Polsce, o ile mogą oni liczyć na znaczące złagodzenie wysiłku finansowego związanego z inwestycją – poprzez dotacje z różnych programów

dofinansowań i ulgę termomodernizacyjną, to do instalacji pompy ciepła często zniechęcają ich wysokie ceny energii elektrycznej w stosunku do cen innych paliw oraz obawy o kolejny ich wzrost. W efekcie wielu inwestorów skłania się

do pozostania przy tradycyjnych rozwiązaniach, tym bardziej, że urządzenia na paliwa kopalne (gaz ziemny, olej) wciąż są dofinansowywane w niektórych polskich programach wsparcia. Dodajmy, że Polska jest ostatnim krajem w UE, który utrzymuje dofinansowania do montażu urządzeń na paliwa kopalne, choć – co trzeba zaznaczyć – są formalne przesłanki, by już w przyszłym roku były one zakończone. Zgodnie z zawartym 7 grudnia 2023 r. porozumieniem ws. zmian w dyrektywie budynkowej (EPBD), urządzenia te nie będą mogły być dotowane w krajowych programach wsparcia od 2025 r.

W przypadku cen energii elektrycznej i gazu ziemnego za optymalną relację, wspierającą szybki rozwój technologii pomp ciepła, uznaje się stosunek maksymalnie 2:1. W Polsce obecnie wynosi on ponad 4:1. Warto nadmienić, że np. w Niemczech, gdzie relacja ta jest nieco korzystniejsza niż w naszym kraju i kształtuje się na poziomie ponad 3:1, w dyskusjach branżowych wskazuje się na zagrożenie wejścia niektórych pomp ciepła w tzw. strefę śmierci.

Wróćmy jednak do relacji cen nośników energii. Pytanie, jak szeroka jest ona w naszym kraju? Wysokie ceny energii w porównaniu do cen paliw kopalnych to, jak widać, nie tylko polska bolączka. Obecnie w wielu krajach Unii Europejskiej występuje tu niekorzystna relacja, która mocno utrudnia rozwój rynku pomp ciepła. W analizach branży elektroenergetycznej wykorzystuje się niekiedy wspomniane wyżej mocne określenie „strefa śmierci” w odniesieniu

do sytuacji, gdy relacja cen energii elektrycznej do cen gazu ziemnego czy oleju opałowego powoduje całkowity brak opłacalności inwestycji w pompę ciepła. Wpływ na rentowność inwestycji oraz wielkość owej strefy mają też oczywiście inne czynniki, jak: całoroczna efektywność pompy ciepła (SCOP), która wraz z rozwojem technologii zapewne będzie coraz wyższa, jakość realizowanych instalacji czy dofinansowania do inwestycji, jednak relacja cen nośników energii jest determinantem. Dlatego też, aby znacząco poprawić sytuację, niezbędne są kompleksowe działania, m.in. na poziomie unijnym i krajowym.

CO BĘDZIE Z CENAMI ENERGII ELEKTRYCZNEJ W POLSCE W 2024?

Jeszcze do niedawna wielu obecnym czy potencjalnym użytkownikom pomp ciepła w Polsce towarzyszyły dodatkowe obawy – o istotne zwiększenie kosztów eksploatacji tych urządzeń w związku z pojawiającymi się zapowiedziami odmrożenia cen energii elektrycznej i ich kilkudziesięcioprocentowego wzrostu. Z wielu powodów obawy te były mocno na wyrost.

Przede wszystkim zamrożenie cen dotyczy stosunkowo niskich rocznych limitów zużycia energii elektrycznej (podstawowy to 3000 kWh) przewidzianych na gospodarstwo domowe bez uwzględnienia elektrycznych źródeł ciepła. Całościowe zużycie energii w budynku wyposażonym w pompę ciepła jest na znacznie wyższym poziomie, a zatem w dotychczasowych rachunkach za energię, jakie otrzymywali użytkownicy, koszt jej pracy zasadniczo był liczony według cen niezamrożonych (poza limitem). Znajduje to odzwierciedlenie w kalkulatorze POBE, który pozwala porównać koszty ogrzewania budynków jednorodzinnych w Polsce

przy wykorzystaniu różnych źródeł ciepła (jest dostępna aktualizacja kalkulatora za IV kw. 2023 r.: *kliknij*). Przy wyliczaniu kosztów użytkowania pompy ciepła w kalkulatorze pod uwagę brane są tylko wyższe ceny energii elektrycznej, poza limitem zamrożenia. Mrożenie cen energii nie ma więc w tym przypadku żadnego wpływu na prezentowane koszty eksploatacji pompy ciepła.

Dziś wiemy już, że zamrożenie cen energii elektrycznej w ramach obowiązujących limitów zostało przedłużone do połowy przyszłego roku. Ponadto, jak wynika z informacji, które potwierdzą się w najbliższych dniach, ceny energii elektrycznej obowiązujące poza limitem zamrożenia nie wzrosną w 2024 r. I to jest istotna informacja dla użytkowników pomp ciepła – eksploatacja pompy ciepła, wbrew obawom, nie powinna być droższa, a może być tańsza.

Są również powody, aby liczyć na poprawę sytuacji na polskim rynku pomp ciepła – dzięki stworzeniu bardziej atrakcyjnych warunków dla użytkowników tych urządzeń. Podczas kampanii wyborczej większość partii politycznych deklarowało swoje wsparcie dla rozwoju rynku pomp ciepła. Padły też konkretne propozycje. Jedną z partii koalicji rządowej zapowiedziała np. wprowadzenie specjalnej taryfy elektrycznej dla użytkowników pomp ciepła na okres 7 lat, której możemy się spodziewać już w drugiej połowie przyszłego roku, a także korzystne zmiany w systemie rozliczeń energii z przydomowych instalacji fotowoltaicznych (net-billing).

Kupujesz - Zyskujesz

2000 zł

dodatkowej premii!

Odbierz premię na konto bankowe w 3 prostych krokach:

1
Kup produkt w okresie obowiązywania promocji

Kup hybrydową pompę ciepła od 6.10.2023 lub pompę ciepła od 13.11.2023

2
Zarejestruj swój zakup

do 31.12.2023

3
Odbierz premię

na konto bankowe

Szczegóły promocji, regulamin oraz lista produktów dostępna na stronie:

zyskujzimmergas.pl

Promocja skierowana jest do użytkownika końcowego.

Jednocześnie, jak już wspomniano, ceny energii elektrycznej poza limitem zamrożenia nie powinny wzrosnąć, a przeciwnie – analitycy prognozują ich widoczny spadek już od przyszłego roku (z tego względu dalsze mrożenie cen energii, po I poł. 2024 r., może nie być konieczne).

PORT PC bardzo liczy na wdrożenie tych obietnic, ale zwraca także uwagę na kolejne ważne narzędzie regulacyjne – podatek VAT. Przynajmniej w okresie przejściowym, do czasu stabilizacji cen energii elektrycznej oraz znaczącego zredukowania kosztów jej produkcji (na skutek zwiększenia udziału OZE) zakładanego w Polityce Energetycznej Polski do 2040 r., podatek VAT na energię elektryczną mógłby być obniżony z 23% np. do 5%. Do takich działań zachęca Komisja Europejska już od maja 2022 r. (w pakiecie REPowerEU).

ZAPOWIADAJĄ SIĘ ZMIANY W RELACJI CEN PALIW

Na relację cen energii elektrycznej do cen innych paliw już niebawem w widoczny sposób wpłynie również podatek ETS2. W 2027 r. paliwa kopalne (gaz, olej opałowy, węgiel) zużywane na potrzeby gospodarstw domowych zostaną objęte częściowo, co według szacunków spowoduje wzrost cen tych nośników energii o co najmniej 20-25%.

Natomiast po 2030 r., ze względu na całkowite uwolnienie podatku ETS2, ceny gazu ziemnego czy innych paliw kopalnych kolejny raz wyraźnie wzrosną.

Warto zauważyć, że obecnie ponad 40% ostatecznej ceny energii elektrycznej w Polsce, również tej przeznaczonej na cele grzewcze w gospodarstwach domowych, stanowi podatek od emisji CO₂ obowiązujący w ramach systemu ETS. Gaz ziemny dostarczany do gospodarstw domowych nie jest objęty takim podatkiem. To jeden z podstawowych powodów, że proporcja ceny energii elektrycznej (przy uwzględnieniu wszystkich podatków) do ceny gazu ziemnego sięga w naszym kraju aż 4:1.

Zapowiadane zmiany w opodatkowaniu emisyjnym będą miały znaczący wpływ na to, że w ciągu kilku najbliższych lat relacja cen energii elektrycznej do ceny gazu ziemnego ulegnie w Polsce poprawie. Można się spodziewać, że najpierw zbliży się do około 3:1, a następnie do 2,5:1.

POLSKI RYNEK POMP CIEPŁA WYRAŹNIE WYHAMOWAŁ

Dziś polski rynek pomp ciepła bardzo potrzebuje kompleksowego wsparcia regulacyjnego. Przekonują o tym wyniki sprzedaży i narastająca tendencja spadkowa, która mocno niepokoi, gdy spojrzysz na ambitne cele polityki energetycznej UE nakreślone m.in. w REPowerEU w zakresie liczby instalowanych pomp ciepła. Tym bardziej, że wyjątkowo dobry dla branży 2022 r. mocno pobudził apetyt.

Analiza tzw. sprzedaży sell in, czyli od producentów/dystrybutorów do hurtowni (patrz tabelka), pokazuje w odniesieniu do ubiegłego roku znaczące spadki w największej grupie produktowej, czyli pompach ciepła typu powietrze-woda do

Pompy ciepła typu powietrze-woda		Pompy ciepła typu solanka-woda i woda-woda		Pompy ciepła typu powietrze-woda do c.w.u.	
I-III kwartał	III kwartał	I-III kwartał	III kwartał	I-III kwartał	III kwartał
spadek o 30%	spadek o 70%	wzrost o 23%	spadek o 2%	spadek o 48%	spadek o 54%

Porównanie wyników sprzedaży sell in różnych typów pomp ciepła w Polsce po trzech kwartałach 2023 r. do tego samego okresu w 2022 r.

ogrzewania budynków, zarówno w samym III kwartale br., jak i łącznie po trzech kwartałach br. Wzrost odnotowano jedynie w grupie gruntowych pomp ciepła, w ujęciu I-III kw. 2023 r. Trudno ocenić, jak wyniki te przekładają się na sprzedaż do klienta docelowego (sell out), ponieważ wiele polskich hurtowni wciąż pozbywa się zapasów magazynowych pomp ciepła nagromadzonych w związku z ogromnym zapotrzebowaniem i deficytem tych urządzeń na naszym rynku w ubiegłym roku.

W programie Czyste Powietrze, który z uwagi na swoją skalę jest znaczącym miernikiem zainteresowania technologią pomp ciepła, w okresie styczeń-październik 2023 r. widać spadek zainteresowania beneficjentów pompami ciepła na rzecz kotłów gazowych i na biomasę. Udział wniosków o dotację na pompę ciepła spadł w tym czasie z 61 do 48%.

ZMIANY W PROGRAMIE CZYSTE POWIETRZE

Pompy ciepła nadal pozostają najczęściej wybieranym źródłem ciepła przy modernizacji ogrzewania budynku ze wsparciem z Czystego Powietrza, a sam program znacząco przysłużył się upowszechnieniu

technologii – zgodnie ze statystykami NFOŚiGW, od początku jego istnienia udzielono dotacji na 186 834 pompy ciepła. Tym niemniej wymaga on pewnych zmian, które zapewnią prawidłowy i harmonijny rozwój naszego rynku pomp ciepła i zabezpieczą interesy użytkowników.

Nasilające się sygnały o nieprawidłowościach w zakresie wykorzystania dofinansowań z Czystego Powietrza (zwłaszcza tych na najwyższym poziomie) oraz przeznaczania ich na niskiej jakości pompy ciepła i instalacje, skłoniły zarząd NFOŚiGW do przygotowania propozycji uszczelnienia kryteriów dla pomp ciepła, które będą kwalifikowane do dofinansowań.

O zmiany te wnioskowała sama branża pomp ciepła reprezentowana przez PORT PC (m.in. w maju tego roku w liście otwartym do Premiera Mateusza Morawieckiego), wskazując, że są one niezbędne nie tylko dla rzeczywistej realizacji celów programu Czyste Powietrze, ale też z uwagi na ochronę interesów beneficjentów, którzy obecnie mogą być narażeni na nadmierne koszty eksploatacyjne czy też brak należytej opieki gwarancyjnej lub serwisowej. Rozmowy z zarządem NFOŚiGW były w tej sprawie prowadzone od kilku miesięcy. Obecnie trwają uzgodnienia z Instytutem Ochrony Środowiska, potrzebna jest też akceptacja UOKiK i odpowiednich resortów. Oficjalnego ogłoszenia zmian można się spodziewać już w grudniu, a ich wprowadzenia w życie pod koniec stycznia przyszłego roku.

LICZYMY NA WSPARCIE SYSTEMOWE I POWRÓT NA ŚCIEŻKĘ WZROSTU

Na początku 2024 r. PORT PC planuje przedstawić podsumowanie rynku pomp ciepła za cały 2023 r. wraz z prognozami na rok 2024. Do tego czasu zostaną zapewne sprecyzowane kwestie związane z cenami energii elektrycznej, być może zapadną też decyzje w sprawie obniżki podatku VAT, wprowadzenia taryfy energetycznej dedykowanej użytkownikom pomp ciepła czy zmian w systemie rozliczeń prosumentów. To niewątpliwie pozwoli na bardziej optymistyczne prognozy sprzedaży pomp ciepła w 2024 r. i odbicie sprzedaży, ponieważ sytuacja na rynku jest mocno powiązana z cenami energii elektrycznej i ich stosunkiem do cen gazu ziemnego. Istotnym wsparciem dla rynku pomp ciepła będzie również plan Komisji Europejskiej na rzecz powszechnego zastosowania pomp ciepła, którego publikację – zapowiadaną na IV kwartał tego roku – przesunięto na początek 2024 r. Powodem tej zmiany był przedłużający się proces trilogu ws. nowelizacji dyrektywy budynkowej (EPBD) oraz potrzeba skorelowania planu z zapisami dyrektywy. Wiadomo już jednak, że plan ten zainicjuje szereg korzystnych i kompleksowych zmian przyspieszających upowszechnienie pomp ciepła w krajach UE. Dziś, zarówno branża, jak i decydenci, przy planowaniu strategii dla pomp ciepła mogą jednak korzystać z „Akceleratora pomp ciepła” EHPA, który w dużej mierze był uwzględniany przy opracowywaniu planu KE.

POROZUMIENIE WS. NOWELIZACJI DYREKTYWY EPDB – MOCNY AKCENT NA KONIEC ROKU

Warto również docenić niedawne, z 7 grudnia br., porozumienie Rady UE (obejmującej 27 państw

członkowskich) i Parlamentu Europejskiego, które osiągnięto w kwestii zmian w dyrektywie EPDB. Wyznacza ono m.in. konkretny harmonogram odchodzenia od wykorzystania paliw kopalnych do ogrzewania i chłodzenia budynków na rzecz upowszechnienia rozwiązań opartych o OZE, w szczególności pomp ciepła.

Oto kilka istotnych dat wskazanych w porozumieniu:

- **od 2025 r. – koniec dotacji do samodzielnych urządzeń grzewczych na paliwa kopalne;** zachęty finansowe nadal będą możliwe dla hybrydowych systemów grzewczych, takich jak te łączące kocioł z instalacją solarną lub pompą ciepła;

- **od 2028 r. – wszystkie nowe budynki publiczne w krajach UE muszą być zeroemisyjne** (zgodnie z unijnym standardem ZEB), czyli nieemitujące na miejscu dwutlenku węgla; budynki te nie będą więc zasilane urządzeniami grzewczymi na paliwa kopalne;

- **od 2030 r. – wszystkie pozostałe nowe budynki w krajach UE** (z pewnymi wyjątkami jak np. budynki rolnicze) **muszą być zeroemisyjne;**

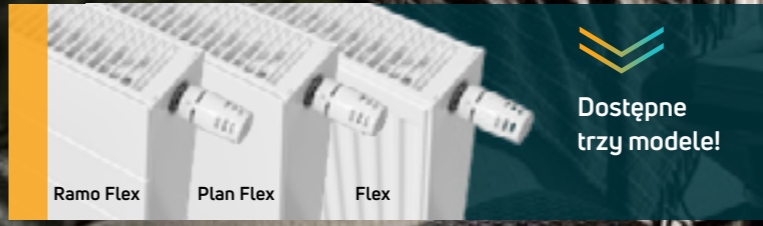
- **do 2040 r. – całkowite odejście od wykorzystania paliw kopalnych do ogrzewania i chłodzenia budynków w UE,** co oznacza ostateczne wycofanie z użytku kotłów na paliwa kopalne;

- **do 2050 r. – przekształcenie wszystkich istniejących budynków w UE w zeroemisyjne.**

Porozumienie to musi jeszcze zostać zatwierdzone i formalnie przyjęte przez obie instytucje, czego można oczekiwać na początku przyszłego roku. W każdym razie daty wskazane w porozumieniu to już nie tylko propozycja Komisji Europejskiej, ale niemal pewnik zaakceptowany przez większość rządów krajów UE oraz europarlamentarzystów.

Materiał prasowy PORT PC

Purmo Ramo Flex – połączenie maksymalnej elastyczności i uniwersalności z eleganckim designem

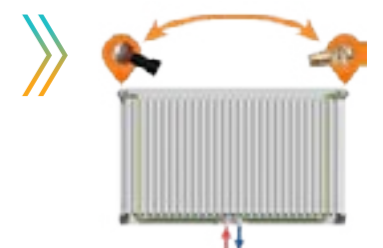

Nowe grzejniki z podłączeniem środkowym **Purmo Flex** spełniają najwyższe wymagania w zakresie designu, elastyczności, wydajności, a przede wszystkim łatwości instalacji.

Grzejniki z rodziny **Flex** bazują na sprawdzonej technologii, jednak to, co czyni ten grzejnik tak wyjątkowym, to centralnie umieszczony zestaw zaworów, który umożliwia swobodny wybór strony montażu wkładki zaworowej. Dzięki temu głowicę termostatyczną można zamontować po prawej lub lewej stronie. Centralne podłączenie upraszcza zaplanowanie instalacji rurowej na etapie budowy lub renowacji.

Jeden i ten sam wymiar odległości i rozstawu przyłącza we wszystkich typach grzejników panelowych. Grzejniki w wersji **Ramo Flex** posiadają dodatkowo ozdobną, płaską płytę frontową z delikatnymi poziomymi przetłoczeniami, która podkreśla dekoracyjny charakter grzejnika.

Więcej szczegółów na temat grzejników **Flex** na www.purmo.pl

Dowolny wybór strony montażu wkładki zaworowej i środkowe przyłącze w grzejnikach Purmo Flex zapewniają maksymalną elastyczność w planowaniu i instalacji.

